

Papavlačík sa zastavil na východe

Súprava prišla do Košíc a Prešova z Poľska, na Slovensku sa zdrží do pondelka

Obrovský záujem verejnosti a veriaciach vzbudil včera pápežský vlak. Odetý vo farbách Vatikánu sa pristavil v Prešove a Košiciach. Ľudia sa na ňom mohli aj odviezť. Vlak pokrstil Benedikt XVI.

Najskôr súprava dorazila do Prešova, kde sa na železničnej stanici konala svätá omša, ktorú slúžil pomocný biskup košickej arcidiecézy Stanislav Stolárik. V Košiciach bola vo vlaku dvojhodinová exkurzia. Zuzana Kleščová, ktorá prišla kvôli vlaku až zo Spišských Vlachov.

„Je to pre mňa srdcovú zážitok, lebo sú tu aj obrázky pápeža Jána Pavla II., ktorému som v roku 1992 podávala osobne v Ríme ruku,“ prezradila nám. Pápežský vlak môžete vidieť ešte vo Zvolene, Banskej Bystrici a Štúrove. V pondelok odíde do Maďarska. (pem, jš)

Plus jeden deň, 10.9.2011

Parametre vlaku
Dĺžka: 68 m
Výška: 4,15 m
Šírka: 2,88 m
Hmotnosť: 125 t
Max. rýchlosť: 110 km/h
Miesta na sedenie: 184
Miesta na státie: 255

Krv Jána Pavla II. láka do kostolov

Najvzácnejšia tekutina je zriedkavá relikvia - Vystavujú ju naraz v troch chrámoch

VIŠŇOVÉ - Veriaci si môžu uctiť až dvoch svätých! Krv Jána Pavla II., ktorú mu odobrali v deň jeho smrti, vystavujú v kostoloch vo Višňovom, Rajeckej Lesnej a na Spiši. Táto vzácna relikvia láka do chrámov tisícky veriaciach. Krv je netradičná relikvia, ktorá sa zachovala len u málo svätcov. Okrem krvi putuje po krajine aj kostička svätého Cyrila.

Krv Jána Pavla II. Slovákom daroval jeho osobný tajomník Stanisław Dziwisz, dnešný krakovský kardinál. Nečudo, veď o bývalom pápežovi bolo známe, že mal rád Slovákov. Relikvia je z krvi, ktorú mu odobrali v deň jeho smrti - 2. apríla 2005. „Krv získali tesne pred smrťou, keď ju chceli uchovať pre prípad, že by ju potreboval,“ uviedol hovorca Žilinskej rímskokatolíckej diecézy Peter Holbička. Je to vlastne kvapôčka krvi na kúsku

gázy. Jednu takúto relikviu majú už natrvalo v rímskokatolíckom kostole vo Višňovom (okr. Žilina), druhá je v Rajeckej Lesnej a tretia na Spiši. Relikvia sa neuctieva poklonením, ale dotykom, bozkom, prežehnaním či modlitbou. „Je výnimočné mať relikviu krvi svätca, väčšinou sú to ostatky, pretože proces blahorečenia obvykle trvá desiatky až stovky rokov,“ upozornil Holbička. Cirkev pozná viacero kategórií relikvií, do prvej patrí ostatok tela kosti, krv alebo časť kože. Druhá je časť odevu a do tretej patrí predmet alebo látka. Slovenskom putuje aj omnoho staršia relikvia. Kostička svätého Konštantína Cyrila, ktorý sem s Metodom priniesli nielen písmo, ale aj vieru a kultúru. „Dostala sa k nám v rámci prípravy na oslavy 1150. príchodu na Veľkú Moravu, ktoré budú v roku 2013, teraz je v Žilinskej diecéze. Je z ramennej kosti a takisto ostáva na Slovensku,“ dodal Holbička.

(kap), **Nový Čas, 10.9.2011**

Pojednávanie v spore arcibiskupa Sokola súd odročil

Pojednávanie v spore arcibiskupa na dôchodku Jána Sokola a vydavateľstva W PRESS za články o jeho osobe v týždenníku Týždeň dnes súd opäť odročil. Právny zástupca žalovanej strany nemal doručené predvolanie a na dnešné pojednávanie neprišiel.

Rádio Slovensko, 13.9.2011

Nový spišský biskup

V katedrálnom chráme svätého Martina v Spišskej Kapitule slávnostne uviedli do úradu spišského biskupa, doterajšieho pomocného biskupa diecézy Štefana Sečku. Pápež Benedikt XVI. ho menoval 4. augusta krátko po tom, keď sa dovtedajší biskup František Tondra vzdal funkcie po dovŕšení 75 rokov. **STV1, 10.9.2011**

Prahu zaplavil smútok

Na Staromestskom námestí bola namiesto tradičných osláv pietna spomienka

Staromestské námestie v Prahe miesto osláv úspechov českého hokeja sa včera popoludní stalo dejiskom poslednej rozlúčky s tromi českými majstrami sveta Josefom Vašíčkom, Janom Marekom a Karлом Rachúňkom. Tí zahynuli v ruskom meste Jaroslavl. Slzy ronili i tvrdí chlapi.

Televízny moderátor Robert Záruba, ktorý spomienku uvádzal zlomeným hlasom, iba ťažko zadržoval plač. Pripomenul tiež, že dresy s číslami 4, 15 a 63, ktoré nosili zosnulí hráči, už v českej hokejovej reprezentácii nikdy nikto neoblečie. Vystúpil aj pražský arcibiskup Dominik Duka, ktorý konštatoval, že prišiel, aby zvestoval nádej. „Zverujem Rachúňka, Marka a Vašíčka do Božích rúk,“ povedal duchovný.

Pozostatky nevystavili

Od vystavenia rakiev s telesnými pozostatkami hokejistov sa po kritike verejnosti napokon upustilo. Mnohí z tisícok ľudí na námestí nedokázali zdržať slzy. Na pietnej 30minútovej slávnosti sa zúčastnili tisícky fanúšikov. Medzi smútočnými hosťami bol celý rad osobností českého hokeja vrátane Jaromíra Jágra, Dominika Haška, Martina Ručinského, Patrika Eliáša, Martina Straku, Františka Černíka a ďalších. (tasr)

Plus jeden deň 12.9.2011

Pápežský vlak na Slovensku

Na pútnické miesto sa dnes zmenila prešovská železničná stanica. Svoju prvú zastávku tam mal pápežský vlak. Špeciálny vlak z Poľska je venovaný spomienke na blahoslaveného pápeža Jána Pavla II. Misijnú jazdu absolvuje po krajinách Višegrádskej štvorky.

Tento vlak v Poľsku vyrobili rok po smrti pápeža Jána Pavla II. Aj takto

si Poliaci chceli pripomenúť pamiatku ich veľkého rodáka. Žltý vlak s pápežským heslom Totus tus pravidelne jazdí na trati medzi Krakovom a Vadvovicami, rodným mestom Karola Wojtyły. Dnes prišiel aj na Slovensko.

Andrzej Semik, rušňovodič: „Prípomína nám tak Svätého Otca, ktorý tiež cestoval po celom svete.“

Redaktor: „Vlak, ktorý osobne požehnal pápež Benedikt XVI. sa vybral na akúsi misijnú cestu po krajinách Európskej únie. Zaujímavý je najmä vnútorným vybavením. Ján Pavol II. sa v ňom cestujúcim prihovára z televíznych obrazoviek.“

Vincent Štuler, organizátor: „To multimediálne vybavenie je niečo také, čo u nás vlaky ani vo svete nemajú.“

Redaktor: „Pozdĺž celého vlaku sú vystavené fotografie zo života pápeža.“

Andrzej Semik, rušňovodič: „Fotky zachytávajú celý život Svätého Otca od jeho detstva až po pápežský pontifikát.“

Redaktor: „Železničné stanice, na ktorých sa vlak zastaví, sa tak na chvíľu stávajú pútnickými miestami. Na Veľkého pápeža si prišli zaspomínať stovky Prešovčanov.“

Anketa: Opýtaný 1: „S úctou a vdácou v srdci.“

Opýtaný 2: „Človeka trochu pozvudí a oživí tie jeho na jeho život a utrpenie.“

Redaktor: „Pri tejto príležitosti bola priamo na železničnej stanici omša, na ktorej biskup železničiarom požehnal relikvie ich patrónky.“

Vincent Štuler, organizátor: „Katarína Alexandrijská je už aj Vatikánom uznaná ako oficiálna patrónka slovenských železničiarov.“

Redaktor: „Pápežský vlak svoju jazdu po Slovensku ukončí v pondelok. Putovať potom ešte bude v Maďarsku a Česku.“

Martin Jedinák

TV Markíza, 10.9.2011

V Indonézii opäť vypukli nepokoje a násilie medzi kresťanmi a moslimami

V Indonézii opäť vypukli nepokoje a násilie medzi kresťanmi a moslimami. Tento raz v hlavnom meste východnej provincie Maluku. Zrážky neprežili traja ľudia a ďalších 80 sa zranilo. Vláda v Jakarte vyslala do oblasti armádne jednotky. Aby nastolili poriadok. Podľa mnohých však ide o ďalší prejav náboženskej intolerancie v Indonézii, ktorá má najväčšiu moslimskú populáciu na svete. Z juhovýchodnej Ázie informuje Alexandra Demetrianová, redaktorka SRo: „Násilné nepokoje v hlavnom meste indonézskej provincie Maluku, Ambone vypukli včera. Dôvodom majú byť klebety, že moslimský taxikár, ktorý zahynul pri dopravnej nehode, bol obeťou týrania a popravy kresťanov. O pohrebe tohto muža moslimská komunita konfrontovala ambonských kresťanov, čo vyústilo do vzájomných útokov kameňmi a mačetami. Viac ako 200 vojakov sa snažilo spacificovať rozzúrený dav, ktorý zapaloval autá i budovy. Medzi obeťami sú aj tínedžeri. V Indonézii nie je napätie medzi 90%-nou moslimskou väčšinou a kresťanskými komunitami na

východe krajiny novinkou a niekedy vyústi do násilných incidentov. Minulý rok na západnej Jáve zatvorili 20 kostolov a cirkevnú školu pre hrozbu útokov radikálnych moslimov. Vyjadrenie oboch strán vtedy priniesla televízia Al-Jazeera.

Hovorí predstaviteľ kresťanov: „Štát a vláda zlyhali. Naša Ústava zaručuje právo občanov, aby uctievali svojho Boha podľa vlastnej viery.“

Imam miestnej radikálnej mešity: „Ak vláda nespraví nič, aby ich zastavila, tie kostoly im spálime.“

Redaktorka SRo: „Moslimovia obviňujú kresťanov zo šírenia antiislamských posolstiev v komunite i na internete. Vláda v Jakarte sa bráni, že má zviazané ruky a môže reagovať až na samotné útoky. Tie sú vraj politicky motivované. Zákaz radikálnych a militantných moslimských skupín zatiaľ nezvažuje. Jedna z nich Laskar džihád je pritom zodpovedná za sektárske násilie v hlavnom meste Ambon provincie Maluku v rokoch 1999 až 2002, pri ktorých zahynulo 9000 ľudí.“ **Rádio Slovensko, 12.9.2011**

Obete pedofilných kňazov zažalovali pápeža

Pápež Benedikt XVI. sa objavil po boku krvavých afrických diktátorov. Aspoň na papieri obeť pedofilných kňazov obvinili pápeža pred Medzinárodným trestným tribunálom zo zločinov proti ľudskosti. Benedikt XVI. a ďalší traja vrcholní predstavitelia katolíckej cirkvi majú byť bráni na zodpovednosť za krytie sexuálneho násillia, páchaného na deťoch a mladistvých duchovnými. „Vatikánski činitelia na najvyššej úrovni zatajovali zločiny proti desiatkam tisícom obetí, väčšinou detí,“ vyhlásila Pam Speesová, právnička Strediska pre ústavné práva, ktoré podalo žalobu spoločne so združením Siet' obťažovaných kňazmi. „V tomto prípade naozaj všetky cesty vedú do Ríma,“ povedala Speesová. Vatikán žalobu na pápeža Benedikta a kardinálov Angela Sodana, Tarcisia Bertoneho a Williama Levadu nekomentoval. Je však len veľmi málo pravdepodobné, že súd žalobu prijme. Väčšina zdokumentovaných prípadov

sexuálnych zločinov zo strany duchovných totiž pochádza ešte pred rokom 2002, keď Medzinárodný súdny tribunál vznikol, a preto ich nemôže súdiť. Okrem toho Vatikán nie je signatárom súdu a nespadá pod jeho jurisdikciu. „Bude veľmi zložitá pred súdom dokázať, že katolícka cirkev ako organizovaná skupina spáchala zločiny proti ľudskosti a je diskutabilné, či to bolo na základe nejakého plánu,“ nedáva žalobe veľké šance Andre de Hoogh, ktorý prednáša medzinárodné právo na univerzite v holandskom Groningene. Obžaloba už na súde odovzdala vyše 20-tisíc strán dokumentov, ktoré podľa nej dokazujú zločiny cirkvi. Pedofilné škandály v Írsku, Belgicku, Nemecku, Holandsku a USA boli pre cirkev veľkou ranou. Vatikán nad nimi vyjadril ľútosť a nariadil biskupom, aby duchovných, podozrivých z pedofílie, odovzdali justícii.

zah, reuters

Pravda, 14.9.2011

Uhliarik útočí. Tentoraz na antikoncepciu

Minister zdravotníctva Ivan Uhliarik (KDH) nezaprie svoje stranické tričko. Po tom, čo mu nevyšiel pokus zakázať interrupcie z iných ako zo zdravotných dôvodov v bratislavskej Univerzitnej nemocnici, pokúša sa naplniť strániku agendu cez zákon o liekoch. V ňom chce výslovne zakázať hradenie antikoncepcie z preventívnych dôvodov. Dostupnosť antikoncepcie má pritom priamy vplyv na počet interrupcií. Ak nie je dostupná, pribúda umelých prerušení tehotenstva. Antikoncepcia ani teraz nie je hradená z verejných zdrojov, s výnimkou prípadov, keď sú na jej užívanie zdravotné dôvody. Uhliarik chce zákazom hradenia hormonálnej antikoncepcie ešte pritrvať, hoci mimovládne organizácie už dlho upozorňujú, že Slovensko nedodržiava medzinárodné dohovory týkajúce sa reprodukčného zdravia. Namiesto toho, aby ženám uľahčovalo prístup k interrupciám a k antikoncepcii, komplikuje im ho, v čom vyniká minister zdravotníctva. „Antikoncepcia nie je liek na záchranu života,“ reaguje hovorkyňa ministerstva Katarína Zollerová. Tvrdí, že zákon nechce preplácanie antikoncepcie zakázať. Aktivistky majú výhrady voči tomu, že zákon má ešte pritrvať súčasny stav, keď sa antikoncepcia s výnimkou zdravotných dôvodov neprepláca. „Ženy tvoria zhruba polovicu fyzických osôb - klientely zdravotných poisťovní. Ich finančný príspevok na chod zdravotníctva je teda nenahraditeľný. Prečo nemajú mať nárok na úhradu lieku, ktorý môžu užívať len ony?“ pýta sa Šarlota Pufflerová z občianskeho združenia Občan, demokracia a zodpovednosť. Ľudskoprávne a feministické organizácie Centrum pre reprodukčné práva,

Možnosť voľby, Občan, demokracia a zodpovednosť opakovane vyzvali poslancov a poslankyne Národnej rady, aby diskriminačné ustanovenia z návrhu zákona vypustili. „Minister nevysvetlil, prečo jemu a KDH tak veľmi záleží na tom, aby si ženy nemohli slobodne vybrať z rôznych druhov antikoncepcie uhrádzanej z verejného poistenia, a zodpovedne tak pristúpiť k rodičovstvu i výchove svojich detí,“ hovorí šéfka združenia Možnosť voľby Adriana Mesochoritsová. Uhliarikov zákon sa v parlamente chystá podporiť aj SaS, ktorá sa označuje za liberálnu stranu. Jej poslankyňa Natália Blahová včera nevedela povedať, aký postoj má k hradeniu antikoncepcie. „Nehnevajte sa, teraz len diskutujeme a cizelujú sa všetky návrhy, dohodli sme sa, že zatiaľ nebudeme poskytovať žiadne informácie,“ povedala. Pufflerová upozorňuje, že antikoncepcia nie je vecou životného štýlu, ako naznačuje návrh zákona, ale podľa Výboru OSN pre odstránenie diskriminácie žien, ďalších výborov OSN a Svetovej zdravotníckej organizácie patrí k primárnej zdravotnej starostlivosti. Okrem interrupcií a antikoncepcie sa chce KDH vrátiť aj k výhrade vo svedomí, ktorou Uhliarik argumentoval pri interrupciách. Aktivistky z mimovládnych organizácií však poukazujú na možnosť zneužitia takéhoto ustanovenia v zákonníku, keďže sa tak už v minulosti stalo. Pripomínajú, že výhradu vo svedomí môže mať len jednotlivec, nie celá inštitúcia a výhrada vo svedomí v žiadnom prípade nesmie komplikovať prístup k interrupciám, keďže ide o zdravotnú službu, na ktorú má žena zo zákona nárok.

Iris Kopsayová
Pravda 13.9.2011

Biblia s diamantmi

za 2 900 eur

Na knižný trh včera pribudla unikátna kniha - Biblia ilustrovaná reprodukciami biblických výjavov maliara Sarvadora Dalího. Titulku knihy zdobí pozlátený odliatok umelcovho podpisu, do ktorého vsadili briliant a tri drahokamy. Jej cena je 2 900 eur.

Biblia má 900 strán a váži 12 kilogramov. Na Slovensku vyšla v limitovanom počte 333 kusov a zdobí ju 105 Dalího kresieb. Vytlačili ju v Banskej Bystrici, pevnú koženú väzbu vyrobili v nemeckom Esslingene. „Túžbu vydať v slovenčine luxusnú verziu Biblie nosím v sebe od roku 1998, keď som na knižnom veľtrhu vo Frankfurte nad Mohanom prvýkrát videla Bibliu s Dalího ilustráciami. Bol to tvrdý oriešok, lebo tieto ilustrácie sú ťažko dostupné. Ich originály vlastní dedičia najväčšieho umelcovho patróna Dr. Albaretta. Boli to náročné rokovania,“ povedala Gabriela Belopotocká z predstavenstva spoločnosti Ikar. Briliant z podpisu má 0,25 karátu, ostatné sú variáciou kameňov z 10 druhov. Napriek vysokej cene Biblie si ju cez webovú stránku objednalo už 114 ľudí. Prvé výtlačky dostal prezident Ivan Gašparovič a bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský, ktorí ju symbolicky uviedli do života v bratislavskom Dóme sv. Martina.

EVA PRISTAŠOVÁ
Plus jeden deň 13/09/2011

myslím si Uhliarikovo

Keby si dal minister Uhliarik niekedy tú námahu a pozrel by si štatistiky, zisťoval by, že v západnom svete patrí primát v počte tehotenstiev mladistvých a potratov v tejto vekovej skupine bezkonkurenčne Spojeným štátom. Apelovanie na sexuálnu abstinenciu a rôzne „sľuby vernosti“ teda zjavne nepomáhajú ani v krajine ovládanej rôznymi kresťanskými puritánmi. Podľa štúdie vypracovanej Yaleovou a Kolumbijskou univerzitou až 88 percent dievčat v USA, ktoré zložili takýto sľub, malo

napokon predmanželský sex. A keďže o tabletkách zabraňujúcich počatiu pravdepodobne nikdy nepočuli, mnohé z nich skončili ako tínedžerské mamičky. Ide o fenomén, ktorý si všimla aj televízna stanica MTV a vytvorila z neho dokonca reality šou. Medzi dostupnosťou hormonálnej antikoncepcie a výškou potratovosti existuje jasná súvislosť. Ak teda chce Uhliarik obmedziť interrupcie, mal by podporiť antikoncepciu a nie ju ešte skreslať, ako to plánuje urobiť v novom záko-

ne o liekoch. Lenže jeho ideologické klapky mu to neumožňujú. Lepšie mu sadne variant, keď to nevyšlo s interrupciami, prečo to neskúsiť s antikoncepciou? Navyše keď „liberáli“ z SaS sú natoľko flexibilní, že s návrhom predbežne súhlasia... Predstavy kresťanských konzervatívcov, Uhliarika nevynímajúc, o svete majú vždy jednu malú chybičku - s realitou nemajú vôbec nič spoločné.

Marián Repa
ravda 13.9.2011

knih týždňa Najväčšia šou vesmíru? Život!

Niektoré informácie, ktoré nájdete v tejto knihe, sú šokujúce. Ako napríklad tá, že podľa aktuálnych prieskumov verejnej mienky až 44% Američanov si myslí, že ľudské bytosti stvoril Boh v ich dnešnej podobe, a to v jedinom okamihu niekedy počas posledných desaťtisíc rokov. Nie, nie je to výskum z polovice 19. storočia, ale z roku 2008! Toto číslo uvádza Richard Dawkins ako jeden z impulzov, ktorý ho viedol k napísaniu knihy vychádzajúcej v českom preklade ako Největší show pod sluncem s podtitulom Důkazy evoluce. V závere tejto vzrušujúcej publikácie sa nachádzajú aj čísla z ďalších prieskumov, ktoré si berú na paškál svetonázorové otázky Európanov podľa prieskumov Eurobarometer z roku 2005. Tiež vyvolávajú minimálne zdvihnutie obočia. Napríklad s vetou „Dávni ľudia žili v rovnakej dobe ako dinosaury“ nesúhlasí 65% Slovákov, kým 18% obyvateľov Slovenska s ňou súhlasí a zvyšok na otázku nevie odpovedať. Zdá sa, že učiteľia histórie a biológie by sa mali zamyslieť, ako to, že 35% obyvateľstva Slovenska nevie správne odpovedať na zdanlivo banálnu otázku.

Aj keď je evolučná teória v Európe prijímaná omnoho lepšie ako v USA, predsa len podľa Eurobarometra pätina až tretina ľudí v jednotlivých európskych krajinách ešte stále nesúhlasí s vetou, že „Ľudské bytosti v dnešnej podobe sa vyvinuli z dávnych živočíchov“.

Fakty a stvorenie

Richard Dawkins, ako sa sám priznáva, je ultradarvinista. Vo svojich predchádzajúcich popularizačných publikáciách podrobne opísal princípy prírodného výberu, ktoré fungujú na najmenšej možnej replikovateľnej jednotke života - na úrovni génu. Jeho kniha Sebecký gén patrí k tým revolučne iným pohľadom na náš život, v ktorom sme my všetci - a pod slovom my myslím rovnako ľudí, ako slony, krokodíly, vážky či streptokokové baktérie - len strojmi stvorenými na prenášanie génov do ďalšej generácie. Náročné, cynické, ale vyargumentované. Najnovšiu knihu sa rozhodol venovať nepriestrelným dôkazom evolúcie. Ako aktívny propagátor ateizmu má bohaté skúsenosti s oponentmi z tábora „kreacionistov“, obhajcov stvorenia

sveta vyššou inteligenciou, neraz fanatickými veriacimi a odporcami Darwina a jeho evolučnej teórie. Ako vedec si preto dáva veľký pozor na to, aby presne definoval a vysvetľoval, čo ktoré fakty znamenajú. Jeho dobrodružná cesta po evolúcii života teda nie je len súborom zaujímavých vysvetlení, ale aj ukážkou exaktného vedeckého myslenia a interpretácie nášho - aj jazykového - sveta.

Teoretickí fyzici a matematici Stephen Hawking a Leonard Mlodinow vo svojom nedávno publikovanom bestselleri Veľký plán „rozzúrili“ časť filozofickej obce tvrdením, že filozofia je mŕtva, pretože „vedci sa svojimi objavmi stali nositeľmi svetla v našej tůžbe po poznání“. Richard Dawkins by sa isto - ako vedec, biológ - s radosťou k tejto vete pridal.

Ak si totiž pod filozofiou predstavíme špekulovanie o tom: „Ako môžeme pochopiť svet, v ktorom sa nachádzame? Ako sa vesmír správa? Čo je vlastne realita? Odkiaľ toto všetko pochádza? Potreboval vesmír Tvorcu?“ (to sú otázky Hawkinga a Mlodinowa), tak veda dáva dnes jednoznačné, zreteľné, i keď často pre laikov ťažko pochopiteľné odpovede. V prípade Dawkinsa si stačí len vymeniť slová o vesmíre za život v jeho prebujnených formách a sme na rovnakom území: namiesto špekulácií a viery prichádzajú strohé fakty a jednoznačne potvrdené teórie.

Hypotéza a teória

Práve pri slove teória sa začína Dawkinsova púť po myslení o evolúcii.

Autor trpezlivo vysvetľuje rozdiely medzi teóriou v jej vedeckom chápaní - teda faktami potvrdenou systémovou schémou myslenia a teóriou v bežnom jazyku, keď sa pod týmto slovom myslí hypotéza, špekulácia, dohad o niečom. V prvom prípade hovoríme o faktami potvrdenej vedeckej schéme (napríklad heliocentrická teória o tom, že Zem obieha okolo Slnka), v druhom prípade o vytvorených modeloch, ktoré môžu a nemusia byť pravdivé - z vedeckého pohľadu ide teda o hypotézu. Treba si totiž uvedomiť a Dawkins na toto celé počas svojho písania myslí a upozorňuje - že v prípade evolúcie nejde o to prijať akúsi vieru, že svet sa vyvíja podľa prírodných zákonov, ale jednoducho je potrebné vystúpiť z obmedzení, ktoré

na nás kladie náš jazyk, myslenie, paradigma doby. Už len samotné slovo vývoj totiž v nás vyvoláva dojem akéhosi „plánu“, ktorý smeruje odniekiaľ niekam, od menej zložitých k zložitejším, vyvoláva v nás predstavu projektovania budúcnosti. Lenže, skúste si povedať, že nijaký plán nejestvuje. Že život prosto je a riadi sa pravidlami chémie, fyziky a biológie. A že my sme tu len ako dočasný chumáč buniek. Mrazí vás v chrbte zo strachu zo sveta bez Boha? Nech vás nemrazí - kooperácia či morálka sa tiež dajú vysvetliť ako princípy, ktoré pomáhajú génom prežiť.

3,6 miliardy pre život

Dawkins trpezlivo vysvetľuje, že evolučná teória nie je hypotéza, ale súbor faktov, ktoré sú dostatočným dôkazom o tom, že život sa na tejto planéte vyvíja vyše 3,6 miliardy rokov. A teda že človek je len jedným z množstva jeho podôb. A hoci je jediným, čo sa snaží o interpretáciu sveta, predsa len nie je najmocnejší vševládca. Autor pozorne predkladá jednotlivé fakty a dôkazy, ktoré jednoznačne vysvetľujú jednotlivé - neraz často polemicky chápané - otázky týkajúce sa zrodu a vývoja života. Zároveň počas svojej púte bizarnými zákutiami prírody vysvetľuje princípy evolučnej teórie a potrebu jednoducho prijať niektoré jej výsledky ako fakty rúcajúce stereotypy nášho myslenia. Upozorňuje napríklad na jazykové obmedzenia v prípade „chýbajúcich článkov“, ktoré vyplývajú z pozitivistickej snahy taxonómie, teda snahy všetko prírodné zaškatulkovať.

Známe „človek pochádza z opice“ je zjednodušené tvrdenie, ktoré musíme prekonať v našich obmedzujúcich jazykových štruktúrach. Je pravda, že v hĺbinách miliónov rokov jestvoval spoločný predok, ktorého vývoj smeroval v jednej línii k ľudoopom a v druhej k nám ľuďom, ale to neznamená, že sa jedného dňa narodil tomuto predkovi opičí potomok a o ďalší rok ľudský.

Ako to bolo, môžete si prečítať práve v Dawkinsovej knihe, ktorá - okrem náročnej teórie prináša aj ohromné množstvo fascinujúcich faktov a vysvetlení, prečo príroda funguje tak, ako funguje.

Martin Kasarda,
spisovateľ a publicista
Pravda, 10.9.2011

Osud Základnej školy na Jesenského ulici v Bratislave je neistý

Osud Základnej školy na Jesenského ulici v Bratislave je neistý

Učitelia aj žiaci Základnej školy na Jesenského ulici v Bratislavskom Starom Meste žijú v neistote. Nevedia, čo sa stane s budovou, v ktorej sídli. Objekt získala cirkev od magistrátu. A to v rámci reštitúcií. Vzápätí ho však predala. Meno investora ako aj ďalšie plány s budovou tají.

Redaktor: „Magistrát vrátil budovu cirkvi na základe súdneho rozhodnutia.“

Lubomír Andrassy, hovorca Magistrátu v Bratislave: „Chceli sme sa s novým vlastníkom, teda s cirkvou, dohodnúť na pravidlách fungovania nielen základnej umeleckej školy ale aj štandardnej základnej školy v týchto priestoroch.“

Redaktor: „Žiadne rokovania však neboli. Cirkev budovu jednoducho predala.“

Lubomír Andrassy, hovorca Magistrátu v Bratislave: „Mesto je pripravené rokovať s novým majiteľom o možnostiach prenájmu.“

Redaktor: „Rokovania ale jednoduché nebudú. Cirkev meno nového majiteľa budovy prezradiť nechce. Vedenie mesta sa ho snažilo získať aj na katastrálnom úrade, žiaľ bez úspechu. Zo situácie je rozčarované aj vedenie školy.“

Viera Zavřelová, riaditeľka ZŠ na Jesenského ulici v Bratislave: „Tak náš školský rok sa začínal veľmi smutne, hlavne s veľkou neistotou.“

Redaktor: „Školu doteraz spravovala časť Staré mesto. Jej vedenie chce s novým majiteľom rokovať aj o vrátení preinvestovaných peňazí. Samospráva len nedávno urobila čiastočnú rekonštrukciu budovy, počas ktorej okrem iného vymenila aj všetky okná.“

Tomáš Halán, hovorca MČ BA - Staré Mesto: „V momente, kedy sa Staré mesto dozvie, kto je novým majiteľom, tak bude rokovať tak o vyvolaných investíciách ako aj o osude detí, ktoré tam momentálne sa nachádzajú.“

Redaktor: „Viac informácií sme sa snažili získať aj od cirkvi. Reakcia bola strohá.“

Nechceme gayov v súťaži!

Katolícke mimovládky protestujú proti Let's Dance Čo na to televízia?

Herec Viktor Horján (36) s tanečníkom Markom Vránom (34) majú za sebou v tanečnej šou premiéru. Účinkovanie homosexuálov na obrazovkách rodinnej televízie však pobúrilo katolícke mimovládne organizácie, ktoré poslali do Záhorskej Bystrice otvorený list. Vedenie Markízy žiadajú, aby súťaž a tanečné umenie ako také „nedehonestovali“ párom dvoch mužov. Navyše, napätú situáciu ešte viac vyhrtila samotná televízia. V šou totiž mužský pár doslova oslavujú a upozorňujú na nich pri každej novej príležitosti. Ako sa bude televízia stavať k vlne kritiky?

„Považujeme za absolútne nezodpovedné, aby televízia s najväčším trhovým podielom takýmto spôsobom propagovala a podsúvala občanom Slovenska homosexuálny životný štýl a ohrozovala tým zdravý vývin i vkus dospelujúcej mládeže,“ píše sa v liste pätnástich katolíckych mimovládnych organizácií adresovanom priamo riaditeľke televízie Zuzane Ťapákovéj. Okrem toho vyzývajú Horjána s Vránom, aby dobrovoľne opustili šou, a tiež porotcov, aby „nedehonestovali“ umenie spoločenských tancov a odmietli hodnotiť tento pár. Mimovládky popri tom otvorene uvádzajú, že rešpektujú dôstojnosť a osobnú slobodu každého človeka. Verejná propagácia menšinového sexuálneho vzťahu prezentovaná či už priamo alebo v narážkach podľa nich „devastuje predstavy o manželstve a rodine, ktoré sú základňou pre dobre fungujúcu a hodnotovo stabilnú spoločnosť“. Petícia proti homosexuálom v Let's Dance je aj na internete, kde ju podpísalo už viac ako 4 600 ľudí. Olej

do ohňa prilieva aj samotná televízia, ktorá mužský tanečný pár stavia doslova na piedestál. Ich homosexuálnu orientáciu v šou prezentujú pri každej príležitosti, ktorá sa naskytne. A to nielen v priamej súvislosti s dvojicou. Adela si napríklad neodpustila komentár, že Fero Mikloško musel byť „šťastný-prešťastný“, keď upravoval Patrikovi Švajdovi kostým v rozkroku. Dokonca sa Horjánovho partnera narovinu priamo pred kamerami spýtala, či aj on je gay. Vrána radšej neodpovedal. Na názor sme sa pýtali aj samotného Horjána. „Môžete sa obrátiť na PR oddelenie Markízy, ďakujem,“ povedal do telefónu. Televízia túto situáciu vníma s chladnou hlavou. „Účinkovanie mužského páru v zábavnej šou Let's Dance nie je žiadnym experimentom a rozhodne túto šou nijakým spôsobom nedeformuje. Ide o zábavný formát, ktorý nepodlieha pravidlám profesionálnych tanečných súťaží,“ tvrdí hovorkyňa Markízy Oľga Dúbravská s odvolaním, že zostava páru rovnakého pohlavia v tanečnej šou sa objavila už aj v iných krajinách. Dúbravská zároveň dodáva: „TV Markíza verí slovenskému divákovi, ktorý je tolerantný a otvorený a vníma celú tanečnú šou bez akýchkoľvek predsudkov.“ Nový Čas oslovil aj Konferenciu biskupov Slovenska s otázkou, aký má názor na aktivitu mimovládiok. „Vnímame to ako veľmi pozoruhodnú a pozitívnu reakciu občanov tohto štátu. Je to občianska báza a myslíme, že je úplne na mieste, keď sa občanom niečo nepáči a dajú to najavo. Myslím si, že si na to budú musieť médiá zvyknúť,“ povedal hovorca KBS Jozef Kováčik. Uvidíme, aké ohlasy bude mať ďalšie účinkovanie Horjána a Vrána na televíznych obrazovkách. (san, ned)

Nový Čas 13.9.2011

Telefonuje Jozef Hal'ko, hovorca Bratislavskej arcidiecézy: „Vzhľadom na to, že bola podpísaná kúpnopredajná zmluva o zmene vlastníka budovy, akokoľvek otázky o jej budúcnosti už nie sú v našej kompetencii.“

Redaktor: „Aj napriek via-

cerým výzvam nám meno nového majiteľa budovy neprezradili. V základnej škole na Jesenského sa vyučuje už od roku 1870. Bola to zároveň prvá škola, kde sa učil anglický jazyk ešte počas bývalého režimu.

Robo Petřík, STV 2, 12.9.2011

Cirkevné sviatky sú obohatením pre všetkých

Keby si Vatikán chcel vylobovať na Slovensku svoje sviatky, presadzoval by tie, ktoré sú cirkevne prikázané. Nič také sa nestalo.

V diskusií o počte štátnych sviatkov sa hovorí o tom, že ich je priveľa a ich počet môže brzdiť hospodársky rast. Pravdou je, že s piatimi štátnymi sviatkami a desiatimi dňami pracovného pokoja patríme v Európe k „nadpriemeru“. Kým podnikateľom v oblasti turistického ruchu či maloobchodu sa sviatky páčia, lebo im prinášajú väčšie tržby, ďalšie sféry hospodárskeho života ich vnímajú ako stratové. Pri debata o počte voľných dní sa často poukazuje na to, že medzi desiatimi dňami pracovného pokoja máme osem cirkevných sviatkov. Keďže Slovensko sa podľa ústavy neviaže na nijakú ideológiu ani na náboženstvo, viacerí už vyslovili názor, že náboženské sviatky by medzi štátne dni pracovného pokoja patriť nemali. Hovorí sa aj o tom, že Národná rada má v danej veci zviazané ruky: k rešpektovaniu týchto sviatkov sa totiž Slovensko zaviazalo v Základnej zmluve so Svätou stolicou. Z toho pramení dojem, že Národná rada je pri rozhodovaní o voľne v akomsi područí Vatikánu a nemôže uprednostniť iné, pre štát významné sviatky. Tento dojem je však skreslený.

Diktát Vatikánu?

Pripomeňme si prečo. Základný dokument určujúci štátne sviatky, dni pracovného pokoja a pamätné dni na Slovensku je zákon Národnej rady č. 241/1993. Parlament ním v roku 1993 ustanovil štyri štátne sviatky a deväť dní pracovného pokoja. Zákon potom v nasledujúcich rokoch päťkrát pozmenil. Okrem iného Deň vzniku ČSR (28. október) vypadol z dní pracovného pokoja a neskôr bol pridaný medzi pamätné dni. K dňom voľna sa posunul Deň víťazstva nad fašizmom (8. máj) a k štátnym sviatkom pribudol Deň boja za slobodu a demokraciu (17. november). Tým sa počet voľných dní ustálil na 15. Dané „status quo“, v ktorom bolo aj osem cirkevných sviatkov, v roku 2000 prešlo do Základnej zmluvy so Svätou stolicou. Ak by sme však chceli tvrdiť, že Vatikán si „vymohol“ zachovanie cirkevných sviatkov na Slovensku,

bolo by to nepravdivé. Po prvé preto, že zmluva len prebrala existujúci, slobodne určený stav. Po druhé preto, že naše štátne cirkevné sviatky sa so sviatkami prikázanými katolíckou cirkvou veľmi nekryjú. Zaiste, katolíkom padne štátne voľno na prikázaný sviatok „vhod“. Okrem iného sa totiž vtedy majú zúčastniť na svätej omši. Ak však prikázaný sviatok nie je voľný deň, povinnosť ísť do kostola veriacim zostáva. Logicky by pre cirkev bolo dobré „zalobovať“ za voľno na tieto sviatky. Nič také sa však nestalo. Ak sa pozrieme na zoznam slovenských dní pracovného pokoja spojených s náboženskými sviatkami, zistíme, že ich značná časť nie je pre katolíkov prikázaná: Veľký piatok, Veľkonočný pondelok, Sedembolestná Panna Mária, Štedrý deň, Druhý sviatok vianočný. Naopak, mnohé cirkevne prikázané sviatky nie sú na Slovensku dňami pracovného pokoja: Nanebovstúpenie Pána, Najsvätejšie Kristovo telo a krv, sv. Peter a Pavol, Nanebovzatie Panny Márie (15. august) a Neopoškvrnené počatie Panny Márie (8. december). Predovšetkým posledné dva z nich nájdeme medzi štátnymi sviatkami mnohých európskych krajín. Vatikán ich však na Slovensku „nevyloboval“ ani nevymenil za iné, neprikázané. Prijal to, čo Národná rada na základe zvyklostí a priorit našej krajiny schválila.

Česi Husa, my Cyrila a Metoda

To, že k identite národov žijúcich v štátnom usporiadaní môže patriť aj vzťah k náboženským hodnotám, sa prejavuje aj v určení štátnych sviatkov. Íri tak slávia svätého Patrika, Maďari kráľa Štefana, Česi Majstra Jána Husa, my sv. Cyrila a sv. Metoda, či Sedembolestnú Panu Máriu. Kategorizácia sviatkov vzhľadom na pracovné voľno a určenie ekonomických pravidiel, ktoré z toho vyplývajú, patrí do slobodnej kompetencie štátu. V každom prípade, existujúce cirkevné sviatky pre všetkých občanov zostávajú istým obohatením. Pripomínajú, že človek nie je len stroj, čo musí byť zaradený do výrobného procesu, ktorý má absolútnu prioritu. Mal by mať čas sa aj zastaviť a zamyslieť nad hodnotami, ktoré ho presahujú.

Martin Kramara, SME, 14.9.2011

Štátne sviatky nie sú historický kalendár

Máme tendenciu robiť štátny sviatok z každej významnej historickej udalosti. Niekomu sa však nepáči SNP, inému nežná revolúcia. Všetko ešte komplikujú cirkevné sviatky. Chýba nám konsenzus, ktoré dni považujeme za hodné oslavy.

O Slovensku sa všeobecne traduje, že patrí medzi štáty s najväčším počtom sviatkov. Tento údaj je však trochu zavádzajúci, lebo nerozlišuje medzi štátnymi sviatkami a cirkevnými, respektíve dňami pracovného pokoja. Existujú krajiny (aj v rámci Európskej únie), ktoré majú nepomerne viac sviatkov, najmä cirkevných, no ich oslavu nespájajú s formálnym dňom pracovného pokoja, ale s tradíciami a podujatiami, ktoré sa zaoberajú bez zbytočných oficialít. Toto sme sa my nikdy nenaučili. Pre nás je sviatok stotožnený predovšetkým s voľnom. Akoby sme zabudli na pôvodný význam svätenia nejakého pamätného dňa alebo udalosti - väčšinou to ponechávame na politické alebo na cirkevné authority. Tie sú naučené sviatky formalizovať, a tak sa pri výročí Dňa ústavy nedočkáme nejakého podnetného návrhu, úvahy alebo analýzy základného zákona štátu, ale najvyššie dvere otvorených dverí. Výročie SNP nie je pre štátnych predstaviteľov podnetom na boj so znepokojujúco narastajúcimi extrémistickými silami, ale príležitosť pre rituál kladení venčov. Pamätné dni na tom nie sú o nič lepšie. Bývalý premiér Fico počas Medzinárodného dňa žien radšej rozdával masť chleby a kvety akoby mal navrhnuť povedzme legislatívne opatrenia na zrovnoprávnenie platových podmienok žien.

Čo je významné a čo nie

Druhým vážnym problémom je fakt, že na Slovensku neexistuje konsenzus v otázke, ktoré sviatky sú pre našu republiku významné. SNP sa nepáči neofašizmom, Nežná revolúcia neobolševikom, Sviatok práce pravičiarom, Sedembolestná Panna Mária ateistom, Deň ústavy čechoslovakistom. Sviatky nezávislosti sú v mnohých krajinách sveta obľúbenými a spontánnymi oslavami celých rodín, ktoré sa stretávajú na happeningoch, spoločných obedoch,

pokračovanie na str. 7

dokončenie zo str. 6

zábavných podujatiach. U nás nikdy nevieme, či Slováci oslavujú Nový rok, alebo Deň vzniku Slovenskej republiky (a možno je to tak lepšie), štátny sviatok je pre nich príležitosťou utiahnuť sa a ich túžbou je, aby im všetci dali pokoj. Ak vychádzame z porovnávania situácie v krajinách Európskej únie, potom najrozšírenejšími sviatkami sú popri Novom roku a Vianociach či Veľkej noci aj Dni ústavy a Sviatok práce. Na Slovensku však máme tendenciu vytvárať z každej významnejšej historickej udalosti štátny sviatok. Mnohým sa nepáči, že medzi takéto dni nepatrí vznik Československa. Vôbec by som sa nečudoval, keby sa objavil aj návrh vyhlásiť za štátny sviatok deň kodifikácie spisovnej slovenčiny, deň vzniku Slovenskej národnej rady alebo deň zavedenia eura. Ešteže deň vstupu do únie sa kryje so Sviatkom práce. Zoznam štátnych sviatkov by však nemal byť historickým kalendárom, ale výberom dní, ktoré svojím významom prekračujú spomienku na formovanie identity a stávajú sa kľúčovými piliermi hodnôt našej štátnosti.

Prečo nie aj Jom kipur?

Považujem za neférové, ak na jednej strane hneď prvý článok na-

šej ústavy stanovuje, že Slovenská republika sa neviaže na nijakú ideológiu ani na náboženstvo a na strane druhej medzi oficiálne sviatky patrí jednoznačne katolícka oslava Sedembolestnej Panny Márie. Ctím si náboženské tradície nášho ľudu, ale práve preto sa pýtam, prečo potom rovnaký status nemá aj židovský sviatok Jom kipur alebo evanjelický Deň reformácie. Nemal by som nič proti tomu, keby sa počet katolíckych sviatkov v našom kalendári aj rozšíril, ale vidí sa mi protiústavné, ak ich oslavu nadradíme nad oslavu sviatkov iných náboženstiev. Podľa môjho názoru sme systém štátnych sviatkov vybudovali celkom zle a veľmi nešťastne s riešením sú dve možnosti. Buď by sme mali nechať občanov, aby si v ľudovom hlasovaní vybrali štátne sviatky, s ktorými sa dokáže identifikovať väčšina obyvateľstva. Alebo by sme mali zaviesť jeden osobitný a výnimočný štátny sviatok - Deň zmierenia. Deň, ktorý by symbolizoval vôľu všetkých občanov tejto republiky ukončiť studenú občiansku vojnu, zanechať historické spory a zvýrazniť naše spoločné ciele.

Eduard Chmelár, SME 14. 9.2011

Slovensko so svojou duchovnou matkou

Tisíce pútnikov z blízkeho okolia i zo vzdialenejších oblastí Slovenska smerovali včera od ranných hodín k Bazilike Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne, aby vyjadrili úctu patrónke Slovenska. Hlavný celebrant pontifikálnej omše bratislavský arcibiskup metropolita Mons. Stanislav Zvolenský privítal na nej apoštolského nuncia v SR Maria Giordanu, prezidenta SR Ivana Gašparoviča so sprievodom, bývalého prezidenta SR Michala Kováča, olomouckého arcibiskupa Jána Graubnera, diecéznych pomocných a emeritných biskupov z rôznych diecéz Slovenska, kňazov, rehoľníkov a všetkých veriacich. Mons. Zvolenský pripomenul, že Sedembolestná Panna Mária je našou duchovnou matkou, ktorá nám dáva silu, nádej a lásku. Olomoucký arcibiskup, metropolita Moravy Ján Graubner priniesol veriacim pozdravy z Moravy a Čiech. Ako konštatoval, Slováci veľmi milujú a uctievať Se-

dembolestnú Pannu Máriu. Napriek tomu aj na Slovensku sa prejavuje to, čo v iných krajinách Európy - že ľudia sa viac sústreďujú na hmotné veci, mnohým mladým chýba láska, záujem uzavrieť manželstvo, prijať a vychovávať deti. Naše národy, ako povedal, dnes vymierajú na nedostatok lásky, ale skutočnosť je taká, že bez pevnej rodiny sa spoločnosť a národy nemôžu dobre rozvíjať. Povzbudil veriacich, aby prijali posolstvo Panny Márie, posolstvo lásky k Bohu, vieru a nádej. Veriacim sa prihovril aj apoštolský nuncius Giordana. Odovzdal pozdrav Svätého otca Benedikta XVI. a apeloval na veriacich, aby sa snažili naučiť od Matky Božej prežívať svoj život tak ako ona, aby napriek bolestiam a utrpeniam, ktoré život prináša, vždy mali dôveru v Boha a nechýbala im nádej a láska.

SITA/LUDOVÍT VANIHER

Šport 16.9.2011

pod čiarou

Svetový unikát plebejstva

„Je to dielo, ktoré Slovensko ešte nemalo. Je to rozhodne svetový unikát,“ povedal v bratislavskom Dóme sv. Martina prezident Ivan Gašparovič o knihe, ktorú na tomto mieste v pondelok predstavil. (V chráme sa, pravdaže, knihy nekrstia.) Zostavovatelia ju prezentujú ako Biblia Dalí. Na hosnovej červenej väzbe sa skvie zlatý nápis zdobený drahokamami. Je to jedno slovo. Autogram umelca - Dalí. Opravte ma, vážený pán arcibiskup, ak sa mylím, ale dovoľm si tvrdiť, že je to vôbec prvýkrát - nielen na našom území - aby kniha kníh, ktorá obsahuje kompletne znenie Starého aj Nového zákona, bola publikovaná s menom človeka v záhlaví. Takáto fantastická kombinácia sa iste nezjavila ani v snoch excentrika Dalího. A že ich mal bujné, nik nepochybuje. Vydavateľku vraj inšpirovalo talianske vydanie Svätej Biblie (Biblia Sacra) s Dalího ilustráciami z roku 1967. Vznesený kus. Aké jednoduché - meno umelca je tam, kde má byť - v tiráži. No keď sa nápor komerčného vydavateľstva spojí s bohorovnosťou „znalcov“, zrodí sa svetový unikát, ktorý až dojma. Taký je neotesaný. A tak 333 zbohatlíkov, čo si ho kúpia, zaplatia takmer tritisíc eur nielen za Dalího brilantový podpis na nesprávnom mieste, ale aj za preklad Starého zákona, ktorý vzišiel z komunistami cenzurovanej dielne Účelového zariadenia rímskokatolíckej cirkvi v Trnave v roku 1955. Teda v čase, keď väčšina kňazov kopala urán. Preklad Nového zákona je už z roku 1986. Že by boli v poriadku, ak za dobové interpretácie ručia páni monsignori zo Spolku svätého Vojtecha v Trnave, ktorí rovnaké preklady už aspoň raz predali? Napríklad pre to isté vydavateľstvo a jeho prepychové vydanie Zlatej Biblie z roku 2006. Na druhej strane treba uznať, že komerčný vydavateľ by sa asi len ťažko dohovril s autormi moderného ekumenického prekladu z roku 2007. Napríklad takí protestanti by iste robili drahoty. Odsudzujú totiž luxus, ktorý sa usiluje spájať s emblémami viery. Našinec sa nestačí čudovať, ale vo svete sa možno tento klenot slovenskej hlúposti vyšplhá na špičku takzvaných rarít. Žiaľ, v slovenskom jazyku.

Tina Čorná, Pravda, 14.9.2011

Pápeža čaká v Nemecku bojkot

Demonštranti v uliciach, debaty o predražených návštevách hlavy cirkvi v čase finančnej krízy, žaloby obeť sexuálneho zneužívania kňazmi, ľahostajní veriaci. Na to si už pápež Benedikt XVI. musel na svojich zahraničných cestách zvyknúť. A iné to nebude ani počas štvordňovej návštevy v jeho rodnom Nemecku. Tam sa k tomu pridá ešte bojkot v parlamente. Výstupenie pápeža v Bundestagu chce na budúci štvrtok ignorovať 100 poslancov ľavice. Zástupcom sociálnych demokratov, Zelených a postkomunistov sa nepáči, že na nábožensky neutrálnej pôde parlamentu vystúpi hlava katolíckej cirkvi.

My sme pápež neplatí

V rodnej krajine, kde žije tretina katolíkov a tretina protestantov, bol pápež dvakrát. Najprv na svetových dňoch mládeže, potom v rodnom Bavorsku. Koncom septembra to bude prvá oficiálna návšteva. Vystúpi v Bundestagu a na pol hodiny sa v Berlíne stretne s kancelárkou Angelou Merkelovou, inak protestantkou. Viac ako o jeho posolstvách sa bude hovoriť o sexuálnom škandále, pre ktorý prežíva katolícka cirkev jednu z najhorších kríz vo svojich dejinách. Počet Nemcov, ktorí preto vystúpili z cirkvi, je rekordný a médiá budú riešiť žalobu pre zločiny proti ľudskosti, ktorú minulý týždeň na pápeža a troch predstaviteľov Vatikánu podali americké mimovládne organizácie

zastupujúce obeť. Nemci, ktorí po zvolení prvého Nemca za hlavu katolíckej cirkvi volali My sme pápež, jeho návštevu neprežívajú. Až 86 percent opýtaných ju v prieskume pre časopis Stern označilo za nedôležitú. Len 14 percent tvrdí opak. Protestovať proti cirkvi sa v Berlíne chystá 20-tisíc ľudí.

Poslanci v uliciach

V čase protestu na Postdamskom námestí bude hlava katolíckej cirkvi hovoriť v Bundestagu. Zo 620 poslancov chce reč bojkotovať sto, poslanci postkomunistov pôjdu osobne na protest. Šéfka Zelených Claudia Roth bojkot obhajuje, hoci sama si prejav vypočúť príde. Jej strane sa nepáči, ako sa cirkev stavia k ženám a homosexuálom. „Urobí mu to dobre prísť do Berlína a pocítiť, aká je realita v roku 2011,“ povedala pre denník Die Welt.

Biskupi sa hanbia

Bojkot nahneval mnohých nemeckých biskupov. „Je to také úzkoprsé, že sa na tom môžeme smiať alebo plakať,“ povedal pre Stern kolínsky arcibiskup Joachim Meisner. Predseda Bundestagu Norbert Lammert bojkot obhajuje. Patrí to k slobodnej spoločnosti a slobodne zvolenému parlamentu, povedal pre portál katholisch.de. Katolícka cirkev je v kríze a pápež to pocíti aj v rodnom Nemecku.

Miriam Zsilleová
SME 16.9.2011

Katolícka cirkev si pripomína sviatok Sedembolestnej Panny Márie, púťami po celom Slovensku

Tak ako každý rok, aj dnes prišli tisíce veriacich zo Slovenska i zo zahraničia do Baziliky v Šaštíne – Strážach v okrese Senica, aby si pripomenuli sviatok Sedembolestnej Panny Márie, patrónky Slovenska. Za účasti prezidenta republiky i predstaviteľov parlamentu a vlády sa o 10:30 hod., začala pontifikálna svätá omša, ktorú celebraval bratislavský arcibiskup Stanislav Zvolenský. Do modlitieb k Sedembolestnej zahrnul najmä deti a mladých, aby si vedeli to, čo je pre nich prospešné a odolávali nástrahám dnešného sveta. Spomenul aj blížiac sa výročie posviacky šaštínskej Baziliky i výročie príchodu solúnskych bratov na

naše územie. Katolíckym veriacim sa prihovril olomoucký arcibiskup Ja Graubner. Upozornil, že naše národy vymierajú a na nedostatok lásky a odpúšťania. Obrátil sa na rodiny, aby sa venovali výchove detí v kresťanskom duchu a vystríhal ich pred pokušeniami konzumného spôsobu života. Doslova povedal: „Svet bez pevných rodín a vychovaných detí zahynie“. V týchto chvíľach sa už svätá omša končí. O 14. hod. však bude slávnosť k Sedembolestnej Panny Márie pokračovať gréckokatolíckou pobožnosťou, ktorú bude viesť biskup Peter Rusnák.

Vlasta Cigánková
Rádio Slovensko, 15.9.2011

Sedembolestná patrónka

Dnešný deň voľna sa spája so sviatkom Sedembolestnej Panny Márie. Na Slovensku má stáročnú tradíciu. Katolícka cirkev to zvýraznila aj tým, že pápež Pius XI. vyhlásil Sedembolestnú za patrónku Slovenska.

Mária, matka Ježiša Krista podľa Biblie pre svoje dieťa veľa trpela. Hneď po jeho narodení si vypočula proroctvo, že ho čaká ľudský neúspech. Naplnilo sa, keď svojho syna videla zomrieť na kríži. A hoci tradícia označila v jej živote presne sedem trápení, titul Sedembolestná je najmä symbolický.

Jozef Jančovič, katolícky kňaz – biblista: „Poukazuje na určitú plnosť, plnosť bolesti v tomto prípade, pretože číslo sedem je číslo plnosti.“

Reportér TA3: „Otázka o zmysle utrpenia je asi stará ako ľudstvo samo. Kresťanstvo priznáva, že bolesť sa zo života vymazať nedá. Ako odpoveď ponúka aj snahu utrpenie zmierňovať. Inšpiráciu hľadá práve u Sedembolestnej.“

Jozef Haľko, katolícky kňaz: „Je to sviatok ktorý nás vyzýva aby sme si ju vzali za vzor, byť pri tých, ktorí znášajú akékoľvek kríže každodenného života. Lebo tá zdieľaná bolesť, ak je zdieľaná, ak máme pri sebe niekoho, kto našej bolesti aj keď nerozumie, ale snaží sa ju s nami spolupocítiť, tá bolesť je azda o niečo ľahšie znesiteľná, pretože ten kríž už človek nenesie sám.“

Reportér TA3: „Tradícia Sedembolestnej má na Slovensku silné korene. Podľa historikov siahajú až do čias tatárskych a tureckých vpádov. Aj preto je Sedembolestná patrónkou Slovenska.“

Stanislav Zvolenský, Bratislavský arcibiskup – metropolita: „Ide o tajomstvo života, stretáme sa v živote s bolesťou a zoči-voči bolesti zachovať si nádej a dôstojnosť. Dalo by sa jednoducho povedať, že je to postoj ženy, človeka, ktorý si je vedomý a podľa toho aj koná. Že totiž láska je vždy silnejšia ako smrť.“

Reportér TA3: „K Sviatku Sedembolestnej patria aj tradičné púte. Najväčšia, celonárodná je každoročne v Šaštíne.“

Martin Linhart, TA3, 15.9.2011